

ACCOUNTANCY BELONINGSONDERZOEK 2014

Pas op de plaats

Voor het tweede achtereenvolgende jaar groeien salarissen van openbaar accountants niet sneller dan die in andere accountantssectoren. Economische tegenwind en structurele veranderingen lijken de ontwikkeling van inkomens en arbeidsvoorwaarden blijvend te beïnvloeden. Dat blijkt uit het tiende Accountancy Beloningsonderzoek (zie bijlage, of download via Accountant.nl of tablet-app).

TEKST: TOM NIEROP | BEELD: DREAMSTIME

Dat de accountancy zich in roerig vaarwater bevindt, is inmiddels een versleten cliché. Maar veel clichés zijn waar en in dit geval zelfs in meer opzichten. Niet alleen wankelt het maatschappelijk vertrouwen in het beroep, ook de traditionele bedrijfsvoering staat onder druk en daarmee ook de personele kant. In een recente sectoranalyse beschrijft de Rabobank hoe accountantskantoren voor de uitdaging staan om ingrijpend te investeren in personeel. De aan medewerkers gestelde eisen zijn hoger en vooral ook anders (zie ook pagina 16), de flexibilisering neemt toe, de klantvraag verandert, jonge accountants hebben nieuwe wensen en de voorspellingen over hoeveel accountancybanen het komend decennium zullen sneuvelen door automatisering variëren van stevig tot brancheschokkend.

Stagnatie bestendigt

In het door Accountant en Alterim uitgevoerde Accountancy Beloningsonderzoek 2013 waren de effecten al goed te zien. Een fors deel van de respondenten maakte toen gewag van minder doorstroommogelijkheden en een restrictief personeelsbeleid, en dat gold in hoge mate ook voor het openbaar beroep. In editie 2014 van het Accountancy Beloningsonderzoek is dat nauwelijks anders. Dit keer signaleert 61,4 procent van de respondenten het openbaar beroep minder aanname van nieuw personeel bij de eigen organisatie (in 2013 69,3 procent), ziet 54,9 procent (in 2013 55,2 procent) een neerwaartse druk op de tarieven en zegt 45,8 procent (in 2013 52,2 procent) dat er meer ontslagen vallen dan

Beloningstool: Wat verdien ik?

Bereken in luttele seconden uw 'marktconforme' salaris op Accountant.nl. Vul in of u AA bent of RA, hoeveel jaar ervaring u heeft, de sector waar u werkt en - voor openbaar accountants - de grootte van het kantoor, en zie het antwoord, gebaseerd op gegevens uit het Accountancy Beloningsonderzoek 2014.

NIET HONOREREN VAN OVERWERK IS EEN BLIJVERTJE.

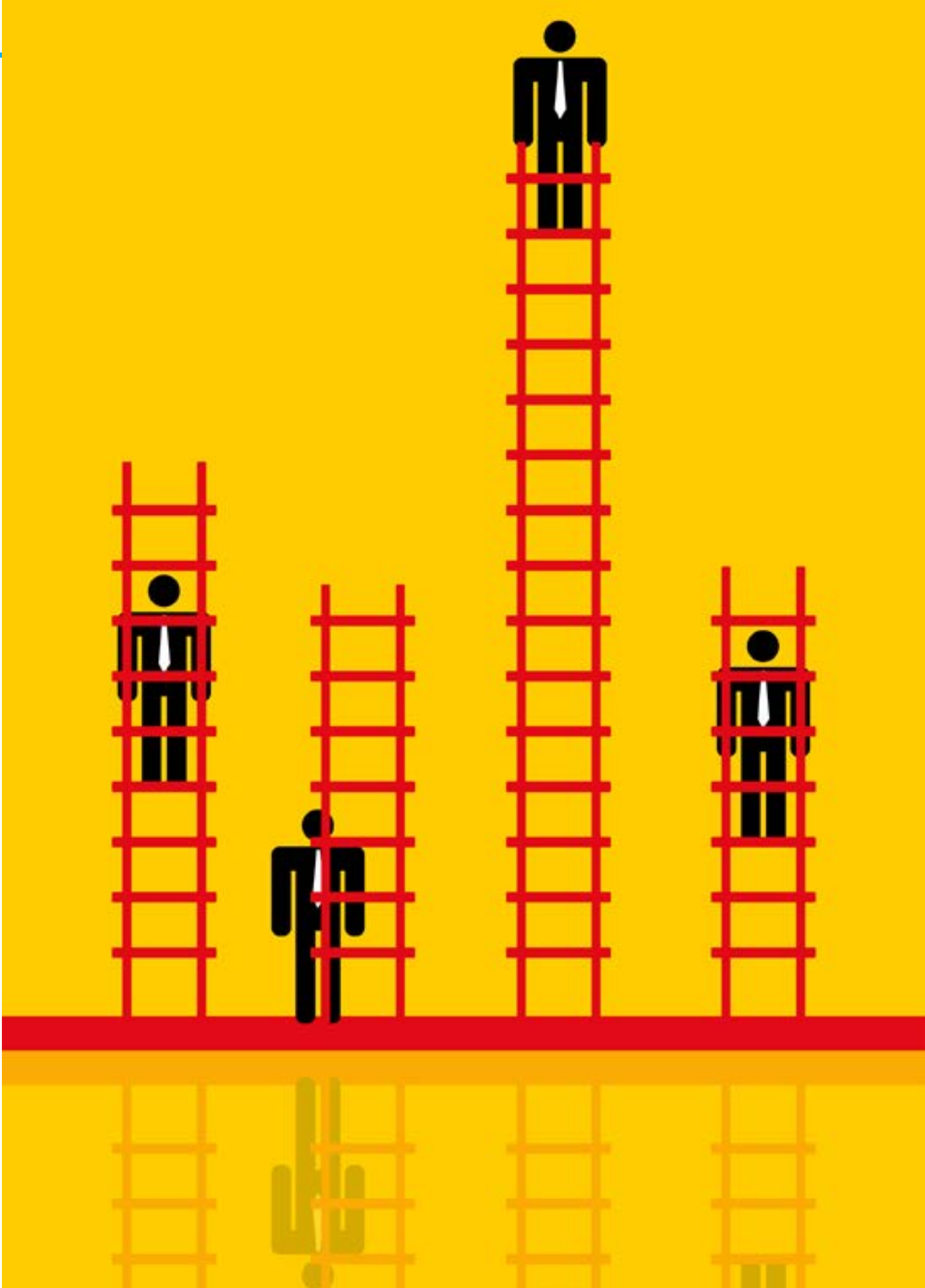
vroeger. Ook de doorstroommogelijkheden blijven beperkter dan voorheen gebruikelijk. In 2013 maakte veertig procent van de respondenten gewag van stagnatie op dit punt, in 2014 is dat een iets bescheidener maar nog altijd aanzienlijke 34 procent. Het in vorige jaren in zwang geraakte niet honoreren van overwerk is een blijvertje. In de openbare accountancy zegt 43,6 procent van de respondenten (in 2013 39,7 procent) dat betaling van overwerk is beperkt of helemaal afgeschaft, aanzienlijk meer dan in de andere sectoren.

Salarisontwikkeling

De salarisontwikkeling vertoont eveneens een bestending van het 'nieuwe beeld'. Traditioneel gingen openbaar accountants altijd sneller in salaris vooruit dan de andere accountantsgroepen, maar in 2013 was hun salarisontwikkeling voor het eerst vergelijkbaar met die bij interne accountants en accountants in business. Dat blijkt geen incident, want met een gemiddelde salarisstijging in het openbaar beroep van 3,2 procent (vergelijkbaar met 2013) is dat in 2014 niet anders. Accountants in business gingen er gemiddeld 3,3 procent op vooruit en interne accountants boekten met 3,8

Salarisstijging en verwachting 2014 (2013)

	Salarisstijging 2013-2014	Salarisverwachting komende vijf jaar
Openbaar accountants	3,2% (3,1%)	21,2% (20,8%)
Interne accountants	3,8% (3,4%)	12,2% (11,8%)
Overheidsaccountants	1,9% (1,1%)	7,7% (7,8%)
Bedrijfsleven	3,3% (3,0%)	12,3% (11,9%)

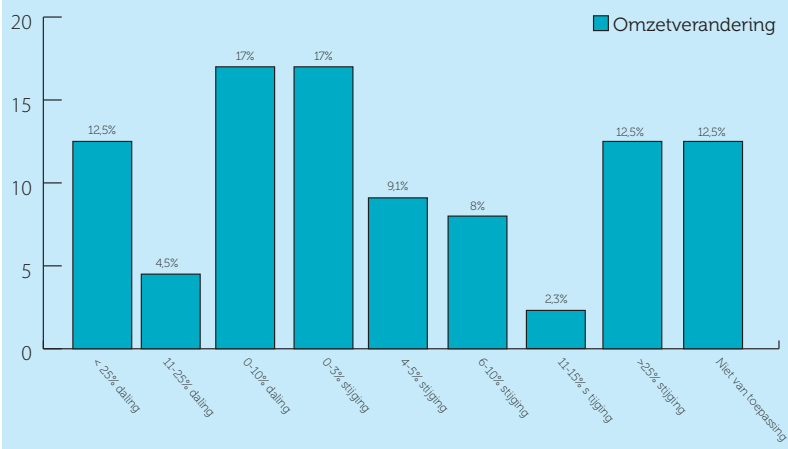
Omzet zelfstandige accountants in business (zzp'ers)

71,6 procent van de zzp-respondenten boekte het afgelopen jaar een omzet van meer dan een ton, de helft daarvan meer dan € 150.000.

De economische tegenwind eist wel zijn tol - 34 procent zag zijn omzet dalen (vorig jaar 38 procent) - maar per saldo oogt het beeld nog steeds licht positief.

De meerderheid van de zzp'ers realiseerde een omzetstijging: 34 procent met maximaal tien procent en negentien procent met hogere cijfers. Wel zijn die stijgingen bescheiden dan vorig jaar (toen respectievelijk 38 en 24 procent).

Omzetontwikkeling zzp'ers, 2013-2014

procent de grootste salarisstijging. De overheidsaccountants scoorden zoals altijd lager (1,9 procent). De verwachtingen voor de komende vijf jaar zijn onder openbaar accountants nog wel duidelijk positiever dan bij de andere groepen. Velen denken blijkbaar dat de huidige carrière- en inkomensvertraging in carrière en salarisgroei van tijdelijke aard zal zijn.

Lichte salarisdalingen

Van de tot en met 2011 nog gebruikelijke stijging van de salarissen per functieniveau (met de partnersalarissen door de crisis als opvallende uitzondering) was in 2012 geen sprake meer. In 2013 was weer een lichte groei te zien, maar dat blijkt tijdelijk te zijn geweest, want in 2014 zijn dalingen weer de trend. Alleen controleleiders gaan er over de hele linie op vooruit (vorig jaar waren ze de enige dalers). De betaling in starterfuncties lijkt

**DE DOORSTROOMMOGELIJKHEDEN
BLIJVEN BEPERKTER DAN VOOR-
HEEN GEBRUIKELIJK.**

Kantooromvang, positie en salaris van studenten 2014 (€)

Positie	Klein		Middelgroot		Groot	
	AA	RA	AA	RA	AA	RA
Beginnend assistent	-	-	-	-	-	-
Gevorderd assistent	46.250	-	47.000	-	-	-
Controleleider/supervisor	55.500	55.500	55.500	55.250	52.500	49.000
Manager	61.000	61.000	62.000	64.500	68.000	62.000
Senior manager	72.000	-	78.000	77.000	78.000	83.000
Director	-	-	102.500	81.500	105.500	121.000
Partner	80.500	93.500	114.000	137.500	-	270.500

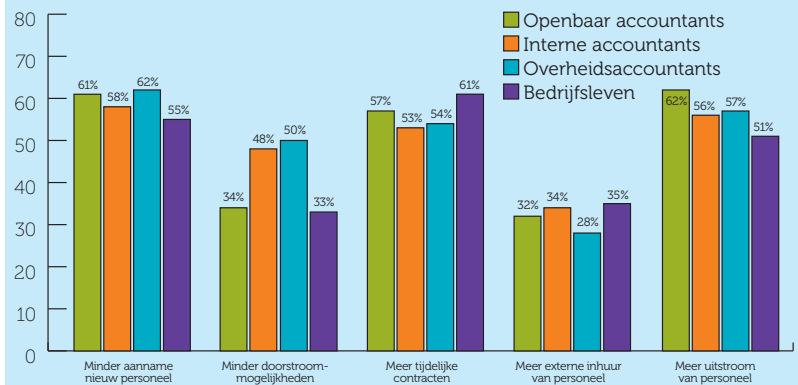

daarentegen (licht) onder druk te staan en hetzelfde geldt voor functies vanaf manager. De financiële tegenwind bij de partners lijkt in 2014 iets in kracht af te nemen. Vorig jaar was bij grote kantoren al een (lichte) stijging van de gemiddelde (RA-)partnersalarissen te constateren, maar dat doet zich dit jaar voor bij alle kantoorgrootten. Bij kleine kantoren steeg het gemiddeld partnerinkomen van € 88.500 naar € 93.500 en bij middelgrote van € 136.000 naar € 137.500. Bij de grote kantoren steeg het (RA-)partnerinkomen afgelopen jaar van gemiddeld € 234.500 naar € 270.500. Bij de AA-partners is het beeld iets gemengder. Het gemiddeld partnerinkomen bij kleine kantoren daalde daar van € 83.500 naar € 80.500, maar bij middelgrote kantoren steeg het van € 106.500 naar € 114.000. Bij grote kantoren is het aantal AA-partners te klein om conclusies te trekken.

Balans en tevredenheid

Een van de structurele veranderingen op de arbeidsmarkt, ook die voor accountants, is de grotere waarde die jongere toetreders hechten aan zaken als persoonlijke ontwikkeling en de balans tussen werk en privé. Op dit punt is er een groot verschil tussen de diverse accountantssectoren. Openbaar accountants zijn

Crisiseffecten eigen organisatie (werkgelegenheid en carrière)

DE FINANCIËLE TEGENWIND BIJ DE PARTNERS LIJKT IETS IN KRACHT AF TE NEMEN.

vaker (meestal) ontevreden over hun werk-privébalans (27,3 procent) dan accountants in business (9,9 procent), overheidsaccountants (8,7 procent) en interne accountants (8,4 procent).

Ook over het complete arbeidsvoorwaardelijke pakket zijn openbaar accountants het minst enthousiast. Van hen zegt 47,4 procent daarmee (zeer) tevreden te zijn, bij de interne accountants, overheidsaccountants en accountants in business is dat respectievelijk 74,5, 69,8 en 77,7 procent, vergelijkbaar met het beeld in 2013 en 2012.

RA's in hogere functies dan AA's

De meeste accountants zal het niet verrassen dat titels van belang zijn. Zonder AA- of RA-titel verdien je minder dan met titel, maar ook tussen de twee titelvarianten is er verschil. In zowel openbare, interne, overheidsaccountancy als bij accountants in business worden RA's beter betaald dan AA's met even lange ervaring. Vanwege de kleine aantallen AA's in de interne en overheidsaccountancy en de veelvormigheid van de groep accountants in business, is voor die groepen over de oorzaken weinig met zekerheid te zeggen. Voor de openbaar accountants is de verklaring duidelijker: RA's bereiken gemiddeld (sneller) hogere en beter betalende functies dan AA's en bovendien werken ze vaker dan AA's bij grote kantoren, waar de hogere functieniveaus beter worden beloond dan bij kleinere kantoren. □

Het Accountancy Beloningsonderzoek is uitgevoerd door Accountant en Alterim, in samenwerking met de NBA en de VAS. Zie de bijlage bij dit nummer voor het complete onderzoek, of download dit op Accountant.nl.